

Илья Егорович Винокуров 1921 сылтан төрөөбүт сиригэр — Хатын Ары нэһилиэгэр сурук-суттаабыт. Ревком бэрэс-сэдээтэлинэн үлэлиир. Онтон улуус ревкомун бэрэс-сэдээтэлэ буолбут. Гражданской сэрии (1921-1923 сс.) сылларыгар кыһылларга кыттыбыт. 1931-1933 сс. Намга МТС (Массыына тракторная станция) бастакы директорунаан үлэлээбит. Нам селотугар Чернышевская, И.Н.Колмогоров ааттарынан уулуссалар уонна Советская уулуссаттан сангалы барар кварталга МТС аан бастаан 1931 с. тохсунньу 1-кы күнүттэн сабаллаан тэриллит. И.Е.Винокуров директорунаан ананан тахсаат, онно икки олорор дьиэни, хонтуораны уонна ыскылааты туттарбытынан барбыт. Нэһилиэктэртэн дьону хомуйан тракторист куурсугар Дьокуускайга ыппыт.

Өччолорго 15-30 ыал буолан мустан түөлбөнүн мунньахтаабыттар. Сири холбоһон онгостор табаарыстыбалары (ТСОЗ-тар) тэриммиттэр. Онтон сирдэрин, көлөлөрүн (аттарын, оҕустарын) сааскы ыһыга туттар мас, тимир барыыдаах суhalарын, булууктарын, бараналарын о.д.а. тэриллэрин холбуулар. Сири онгостор, сүөһү иитэр тыа хаһаайыстыбатын артыала буолаллар.

Мунньахтарын сукулаанга ыталлар. Ким да кими да күһэйбэт. Барытын Илья Егорович иилир-сабалыыр. Артыалга холбоһон үлэлиир туһунан уураах ылыналлар, ону мунньахтарын боротуо-лугар суруйаллар.

1991 сыл эстинньи 3 күнүгэр Нам улуунан ытык кийитэ Николай Семенович Гаврильев "Энгиэли" хаһыакка суруйан турар: "Ол сабана Куһаҥан Ыал 4 кыра артыалга: "Токуос", "Молдьоруус", "Көччү", "Кэскил" арахсыбыт. И.Н.Винокуров Куһаҥан Ыал олохтоохторун ынгыран ылан эппит: "Сотору модун күүстээх трактордар, олор соһор сеялкалара (бурдук ыһар) о.д.а. аналлаах техникалар кэлиэхтэрэ. Кыра артыаллар олору төлөөн ылар кыахтара суох буолуо. Эһиги бары холбоһоргут ордук этэ". Бары сөбүлэхэн, 4 артыал холбоспут.

1931 сыллаахха санга үөрэммит трактористар саас 22 "Фордзон" диэн 20-лии ат күүстээх английскай мааркалаах трактордары сүүрдэн аҕалыттар. Сыл аайы трактордарын ахсаана эбиллэн испит. 1933 сылга Илья Егорович

директордыыр кэмигэр 45 буолбут. 21 артыалга тарҕанан үлэлээбиттэр. Урут гектартан 4-4,5 центнер бурдугу хомуйар буоллахтарына, тракторданаан баран, 7,45 центнер туорахтаах култуураны ылар буолбуттар. МТС артыаллар олохторугар улахан быһаарар оруолу ылбыта тутта көстүбүт. Кэлин өссө күүстээх ХТЗ, НАТИ, ЧТЗ трактордары ылбыттар.

Бастакы бэтиликкэ сылларыгар МТС көмөтүнэн сир онгоһуута биллэрдик тупсубут, үүнүү үрдээн испит. Сүөһү иити-ититтэн ылыллар бордуюксуйа элбээбит. 1931 сылга 928 төбө сүөһүлээх буоллахтарына, 1932 с. 1330 сүөһүлэммиттэр. Ити сылларга эт соботуопката 91 тоннаттан 173 тоннага диэри үрдээбит. И.Е.Винокуров үлэлиир сылларыгар (1928-1933 сс.) ыһы сирэ 5 төгүл кэнээбит. Ынах сүөһү ахсаана 101 бырыһыанга, сылгы төбөтө 139 бырыһыанга үрдээбит. Онон Илья Егорович дойдутугар таһаарыылаахтык үлэлиир, дьонун-сэргэтин биһирэллэрин ыла сылдьан, атын үрдүк дуоһунастарга ананан барбыт.

И.Е.Винокуров атын да сиргэ бардар, үлэтин быһыгар дойдутугар туһалаабыт сабыдыала үгүс. Олортон сороһун абыннаахха манньк: 1952 сылтан олоһун бүтэһик күннэригэр диэри "Якут-стройтрест" ТМУ-614 диэн тэрилтэбэ начальнигынан анаммыт. Ол сылдьан Даадарга "Лесной оркуола" диэн ыарыһах оҕолору үөрэтэр оркуоланы 2 сыл иһинэн туттарбыта. Бу бэрт үгүс тутуулаах улахан комплекс билигин педучилище базата буолан турар. Намга бастакы таас оркуола бырайыагын онгоруу Илья Егорович

үлэтинэн сибээстээх эбит. 1953 с. тохсунньу 18 күнүгэр "Сельстрой" управлющайа И.Е.Винокуров бирикээһинэн Нам оройуонугар бастакы тутуучаастага тэриллит. Онтон ыла оройуонга тутуу күүскэ сайдан бара турар.

(Салгыта бэчээттэннэ.)

И.Е.Винокуров аатынан Хатын Ары (Нам) оркуолатын үөрэнээччилэрэ У. Муся, Е. Маша, М. Христина үлэлэриттэн.

ХААРТЫСКАҔА:
И. Е. Винокуров.

Уһулуччулаах государственнай уонна политической деятель Илья Егорович Винокуров 2006 сыл тохсунньу 1 күнүгэр төрөөбүтэ 110 сылын туолар. Онон сибээстээн Нам улуунун үөрэҕириитин салаатын тэрийиитинэн, И.Е.Винокуров үтүө аатын үйэтитэргэ Хатын Ары орто оркуолатын үөрэнээччилэрин, учууталларын коллективтара үлэ ыппыттары ыраатта. Оҕолор Илья Егорович туһунан ахтылары хомуйаллар. Былыр оҕо сааһын аһарбыт, олорбут сирдэригэр сылдыаллар. Үөрэнээччилэр ол үлэлэриттэн быһайын И.Е.Винокуров төрөөбүт алааһын, оҕолоругар, аймахтарыгар сыһыанын бэчээттээбиппит. Бүгүн өссө салҕаан биэрэбит.

Төрөөбүт дойдутугар — Намга